

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hova a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési és hirdetésidő-jak küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Felelős szerkesztő: Éder János.
Kiadó- és laptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:
Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 ke
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelen minden vasárnap reggel

Erköleesi kötelességek.

Akármily nyomorult lehetett is az ősemlék állapota, mégis feltehetőleg nálunk egy oly tulajdonságot, mely haladását előmozdithatta, tudniillik a társulási hajlamot. Ezzel pedig már az emberiség kezdetében két olyan tulajdonság alapjait veszszük észre, a melyeket majdan mint az ember sarkalatos erényeit ismerjük: a bátorságát és az igazságosságát. Ahol ezek egyszer megvannak, ott más két sarkalatos erény is fejlődik ki belőlük: kitartás és eszméletesség. Egyszersmind megértjük, hogy csak a társaséletben fejlődhetnek erkölcsi tulajdonságok. Mindenféleképpen számtalan ismétlésekben tapasztalták, hogy mi következhetik abból, ha valamely ember társaságban egy tagnak élete, kivívott martaléka, tulajdona nincs bátorságban, ha a két nem viszonyában a vad vágyak semmi módon nincsenek korlátozva. Drágán, sok vérrel szerezték meg a tapasztalást, mi kártékony, mi pedig hasznos, s e tapasztalásból folytak először szokások, később törvények, végre az erkölcsi kötelességek tana.

Az ember és a társadalom természetéből származnak az erkölcs tan legfőbb alaptételei. Erkölcsileg cselekedni annyit tesz, mint arra törekedni, hogy az egyéni élet a faj eszméjének megfelelően. Mind-

ama kötelességek összessége, melyekkel magunk iránt viseltetünk, abban áll, hogy az emberiség fogalmához és rendeltetéséhez képest törekedjünk alakítani és fenntartani magunkat. Hogy pedig a magunk faját másokban is elismerjük, és előmozdítani törekedjünk, ez ama kötelességek összege, melyekkel mások iránt viseltetünk. Ez alapokból fejlődnek ki a család, az állam, a nemzetiség, a nemzet, anyanyelv és az emberiség iránti kötelességek. Csak az ember segítségével emelkedett az ember a természet fölé; csak amennyiben másokban magához hasonló lényeket ismer és tisztel, csak amennyiben a család, az állam stb. rendjét tiszteletben tartja: csak amennyiben tarthatja fenn magát azon magaslaton, melyre fölvergődött és vergődhet még magasabbra. Aki ily módon fogja fel az emberfaj fogalmát, aki annak teljes tartalmát megérti, annak erkölcsi magatartása szilárd alapon áll.

Aki nem tudja feleleveníteni önmagában a világegyetemet, az emberiség fejlődésének és rendeltetésének örökké való eszméit, aki nem adhatja meg saját bensejében az élet legszebb folytatását kedves és tisztelt halottjainak; aki nem találja legszebb jutalmát az övéért kifejtett tevékenységben, hivatása munkájában, nemzete és embertársat iavára való működésében, a

természeti és művészeti szép élvezetében, aki nem ébred arra az öntudatra, hogy csak ideiglenesen lehetett hivatott mindazokban részt venni, aki végre nem tud hálával és örömmel bucsuzni az élettől, hálával azért, mert egy ideig megengedett neki működni, élvezni és szenvedni is, örömmel pedig azért, mert idővel megszabadul a fárasztóvá lett napszámból, az nem híven teljesíti erkölcsi kötelességeit és nem méltó arra a hivatásra melyet az Élet neki szánt.

*)Szegedmegye.

Régóta ismeretes az a törekvés mely Szegedet megyei központtá szeretné tenni. s e célból Csongrád, Torontál és Bács-Bodrog vármegyéknek Szeged közelében fekvő községei bevonásával egy Szegedvármegye létesítenék. Evtizedes már ez a törekvés, mely első sorban Szeged azon kívánságában nyilvánult meg, hogy Szentestől a megyei székhely helyeztessék át Szegedre. Mikor ez a terv nem sikerült, előállottak a szegediek az új Szeged vármegye valóításának tervével, melyet nemcsak a szegediek, hanem a kormányhoz közel álló körök is támogatnak.

A fenti cikket a „Szentestől” vet-tük át, amennyiben a mi véleményünket is tökéletesen fedi, hozzátesszük még, hogy a szegediek által forszírozott megyei kikerekítésnek semmiféle praktikus célja nincs és éppen azért ebből a tervből semmi sem lesz.

TARCA

Csongrádi párbeszéd.

— Alászolgája!
— Alászolgája!
— Akarja hallani?
— Csak kivéle!
— Hát a gimnázium.
— Mi van vele?
— Vagy lesz vagy nem lesz.
— De remény van?
— Megesnék, ha még az se volna.
— És miért kell gimnázium?
— Mert így kívánja a közérdek.
— Más nem?
— Meg a mellékérdek.
— Olyan is van?
— Fának is van főgyökere, mellékgyökere.
— Mondjon valami mellékgyökere... akarom... érdeket,
— Itt a Suták Pista ügye.
— Miben áll a Suták-ügy?
— Iskolaszolga akar lenni a gimnáziumnál.
— Hát ha nem lesz?
— Nem lesz? Akkor értse meg, gim-

názium se lesz, nem is kell. Megesnék neki, ha Suták Pista nem lenne a pedellus.

— Ilyen lényeges kellék ez a mellék-kellék?

— Ugy ám! ezen forog a főkellék. Így szokták a kutyát eltemetni.

— Tud ön számolni?
— Ha matematikus volnék, nem tudnék, mivel nem vagyok az: tudok.

— Majd meglátom. Hegyezze a fülit.

— Bökje már ki, miről van szó?

— Ha valaki megveszi a bornak hektóját 23 krért, hogy adhatja el 19 és fél krajcárért, hónapok mulva?

— Föl akar ültetni?

— A lehető legkomolyabban beszélek.

— Akkor nem tudok számolni, mert itt a vegytés szabályllyal is nehéz dolgozni.

— Maga tollvász!

— Ez esetben elismerem.

— Megmondjam?

— Persze meg.

— Ne mondjam?

— Mondja már, gyurják meg spányol-viaszknak.

— Hát... hajoljon csak közelebb, majd megsúgom.

— (Szétválva, egyszerre): Ugy!

— Csakhogy kis stikje van.

— Az azzal jár, verje meg szent

Urbán.

— Azért kezd hát jó hire tenni a

csongrádi bornak!

— Most már értem, miért haladunk

szépen — visszafelé.

— A multkot a Mórincz-gátról beszélt.

— Na arról érdemes is beszélni.

— Hát miért éppen Mórincz — és nem

Jakab — gátnak nevezik?

— Azt a keresztapja tudná megmondani.

— Keresztapja? Hát ilyen is van?

— Hogyne; azt hiszi, csak önnek van keresztapja.

— Ami engem illet, de egy gát egészen más.

— Azt sem a gólya kötötte, értse meg.

— Na, értem de kicsoda hát a keresztapja?

— Azt mondják, az egy... Gergő

Ez a kívánság csak hangsúlyosabban nyilvánult meg azóta, mióta megtudta Szeged, hogy a felajánlott óriási áldozatok dacára sem kap Egyetemet.

Lapunk Szeged iránt való jóindulattal foglalkozott az új vármegye kérdésével, minthogy annak létesítése által Csongrádvármegye újbóli kikerekítésének s területe kiegészítésének kérdése is homlokterbe kerül.

A közelmúlt napokban ez a kérdés ismét aktuálissá vált, mert egyik zentai lap jó forrásból tudni véli, hogy Zenta rendezett tanácsu városnak törvényhatósági várossá emelése, és Szeged vármegyének országos törvényvel leendő felállítására a legrövidebb idő alatt valószínűsítésbe megy; sőt tudni véli a jól értesült forrás azt is, hogy Zentának és Szeged vármegyének közös főispánja lesz.

Nem tudjuk, mennyiben van a rövidke hírek komoly alapja, de szönyegre kerülve az ügy, ismét hozzá szólunk.

Szeged vármegyét Torontál, Bács-Bodrog, Csongrád és talán Pest megye bizonyos területrészeinek átcsatolásával lehetne megalakítani. Csongrád és Pest szinmagyar vármegyék.

Nem így, Torontál és Bács-Bodrog megyék, ahol a különböző nemzetiségek vannak tulsúlyban. Az új Szeged vármegye pedig Bács-Bodrog és Torontál megyéknek éppen tiszta magyar, vagy legalább is túlnyomólag magyar lakosokból álló községeit venné el.

El sem tudunk képzelni egy olyan kormánypolitikát, mely ebben a két exponált nemzetiségű vármegyében a magyarság tulsúlyát s vezérlő szerepét gyengíteni akarná. De a törvényhatósági autonóm közigazgatás is mindkét vármegyénél azt követeli, hogy a magyarság terjedjen, erősödjék s a

közhivatalok is olyan egyénekké töltessenek be, akik a magyarság ezen végbástyáit szívvel-lélekkel megvédjék védeni. El sem képzeljük tehát, hogy ez a két vármegye azt az amputálást, melynél legegészségesebb tagjait veszítené el, ezt a tagcsontkitást ölebe tett kézzel nézné. Csongrádvármegye megfelelő kárpótlás mellett különös akadályokat alig gördítené a kikerekítés elé, legalább közigazgatási tekintetben nem: ellenben a közgazdasági veszített haszonért Jasnagykun-Szolnok és Békés-megyéből a kikerekítéshez szükséges községek átengedését egyik vármegye sem tűrné szó nélkül, különösen Pest vármegye, mely területi integritására mindig féltékeny volt s jogainak megvédését, nemkülönben céljainak, eszméinek megvalósítását az országgyűlés mindkét házában is keresztül tudja vinni.

Hát mi azt hisszük, hogy, míg zentai lap társunk híre a megvalósítás stádiumába jut, addig sok víz lefolyik a Tiszán.

„A dalárdisták”.

(Enekes bohózat 3 felvonásban. Irta: Deréki Dezső. — A Cs. Ip. K. E. műkedvelőknek bemutatója 1912. április 8-án).

Múlt heti számunkban foglalkoztunk a műkedvelői előadás céljával és fontosságával, ma pedig módunkban áll egy ilyen előadás eredményéről beszámolót tartani. Műkedvelőkről lévén szó, itéletünk mértékét nem szabhatjuk meg úgy, amint azt hívatásos színészekkel vagy művészekkel szemben kötelességünk volna tenni. Méltányolnunk kell azon tény, hogy iparososztályunk mindkét nembeli fiatalága vállalkozott egy alapjában véve nehéz szellemi feladat megoldására, amelynek szemmel látható buzgósággal, nagy szorgalommal és utánjárassal teljes mértékben megfelelt, amiért közvéleményünk dicsérete és elismerése fenntartás nélkül kijár. — Balzai (Bálint Ferenc) Vilmaival (Palásti Etelka), Sáfár (Lévai Ferenc) Bertával (Minik Jolánka), Dr. Sztankay (Palásti István) Linával (Csanádi Juliska), to-

vább Csuka Máté (Simon Mihály), Bircseki (Böröcsök István) kitűnően alakítottak. Az „Érhang” dalárda Heringer Lajos öreg karnagygyal, végül Ferenc (Lekrinzky Mihály) és Sáfárék inasa, (Makó József) mind megállták helyüket, a dalárdába felvételre jelentkező Fodor Ilonka, Simon Mariska, Justín Rózsika és Patai Veronkával együtt. Habati Frigyes (Donka János) bár először szerepelt, hosszú mondokáival is eleget nyújtott.

Nagy és szép dolgot mivel a „Csongrádi Iparosifjusági Közművelődési Egyesület” ifjúsága, amikor egy nehéz darab előadásában helyét ilyen derekasan megállotta. — Különben jó játékának elismerését megtalálhatja azon is nem vitázható tényben, hogy a zsúfolásig megtelt nézőtér száz és száz tagu közönsége állandó derűtséggel és többszöri kihívással zajos tapsal sőt megújrázással jutalmazta munkáját. Csokrok is hulltak bőven, így ez irányban sem lehet panasz.

Az előadást tánc követte, mely a legjobb hangulat és kedv között a késő reggeli órákig tartott. M. M.

UJDONSÁGOK.

Goldstein Katóka Óbecse, Reisz Béla Tömörkény, jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

— Nyilvános köszönet, a Csongrádi Iparosifjusági Közművelődési Egyesület f. évi április 8-án rendezett műkedvelői előadásán felülfizettek: Dr. Selmezy István: 5 kort. Kávai József: 2 kort. Ifj. Némédi György: 1 K. 80 fill; Gulyás Lászlóné, Tóth Jánosné, Szendrői József, Gyovai János, Hatvani Lajos, Ornyik Lajos 1-1 kort; Keviczky Ferenc, N. N. 80-80 fill; Minik Lajos 60 fill; Heinger Mihály, Fekete Sándor Varga József 50-50 fill; Piselevi Károly Fehér János, Pintér Pál, N. N., N. N., 40-40 fill; Túri Pál, S. L., Fűri István: 20-20 fillért mely nemes szívi adományokért hálás köszönetet mond a Cs. Ip. K. E.

— Április A. régi közmondás a bolondok hónapjának nevezi, sőt ma már köztudatba ment, hogy nem csak a hónap: hanem maga a név is bolond. Szóval április eltekintve a többi 11 hónaptól félős-bolond hónap.

Hát ilyen igaz, a szó-szoros értelemben vélt április már ember emlékezete óta nem volt, mint az idén. Eltekintve a nagyhétől, mikor valósággal bálat tartott: mert hó, jég, fagy és dérrel köszöntött be naponként váltakozva, de úgy látjuk, hogy a husvétit locsolás után annyira jól tartottak pálinkával, hogy a szó szoros értelmében megőrült, amennyiben nem csak naponként: hanem óránként változik a gusztusa.

Igy p. u. a f. hó 10 én reggel márcus közepét játszotta egész d. u. 4 óráig. Délután 4 órakor egyet gondolt és át csapott május utóljára az az villámlott, dörgött, záport hullatott és utána kellemes meleget árasztott úgy annyira, hogy a kecskebékák annyira vargyogtak, hogy majd bele szakadtak.

No, de került fordult az április és éjjel előtt egy órával, hideg szellő kezdett fújni északra, fázott Janó ingen belől: hajnalba már valósággal novemberi hideg eső öntötte nyakon a virágzó tarakszi vafákat. Természetes, hogy a vargyogó kecskebékák elvesztették kedvüket a további hangversenyezéstől és lehozódtak a partoldalba telelni.

11 ikére virradóra elált ugyan az eső, de helyette tomboló erővel tört ki az északi hideg szél, mely délfelé orkánná nőtte magát ki, valósággal decemberi szélként marta a meztelen tarkókat.

Estefelé veszedelmes szélcsend, ami reggeli fagyot szokott jelenteni és valóban 12-ikére virradóra dér, hó és jég.

No, de az örültek táncának még akkor sem lett vége. Reggel 8 órára elolvadt a hó, kiengedett a fagy és ismét tavaszi idő köszöntött be, de csak azért,

— Akit az Unsten sokáig éltesse?
— Az az: kezd ön okosodni.
— És társai?
— Azoknak hagyjon békét.
— De egvedül Gergő fél.
— Azt mondja a komája; ne féjjen!
— Hát akkor éljen!
— Éljen!
— Mennyi szőleje van Csongrádnak?
— Circa hatezer hold.
— Ennyi földön ugy-e sok bor terem?
— Annvi, hogy Csongrád maga nem issza meg.
— Mégis sok a berugott ember.
— Ugy változatos az élet, ha berugunk, meg kirugunk.
— Mint a természetben a jó idő, meg a rossz idő.
— Ez a hasonlat sántit.
— Miért?
— Én ha benyakalok is, jól érzem magam, tán még jobban érzem magam, mint mikor nem dördülök be és akkor is jól érzem magam.
— De kerge beszéd.
— Meglehet, de igaz.

— Aztán mi van azzal a borral, amit nem iszunk meg?
— Kiv szik.
— Ugy, egyszerűen?
— Nem éppen egyszerűen, mert a homok kissé fekezi a lovak tűzességét.
— Hiszen vannak agvagos utak.
— Na, szépen vannak!
— Gondozzák azokat?
— Hogyne, mint mostoha anya az ödes gyereket.
— Tán a szőlők után nem fizetnek utadót?
— Kerdezze meg Kovács jegyzőt, az beszélhetne róla...
— Dehát akkor nem járja.
— Persze hogy nem járja.
— A képviselőtestület tehetne valamit?
— Éppen az a vicc, hogy az nem tesz semmit, aki legalább tehetne valamit.
— Jó vicc.
— De nem sligovic?
— De okos!
— Ugy-e?
— Folytassa, kérem, folytassa.
— Majd mához egy hétre.

Kefe

hogyan d. u. 2 órára metsző szél mellett hideg, nagy szemű fagyos dara csapokdj meg a járó-kelők arcát.

Szóval — április apó addig járja a kalamajkát, még el nem táncolja az egész gyümölcsstermést és azután, minth bevégte volna nemes hivatását, átadja a kormányzást másnak.

— **Befizetési nap.** A Magyarországi Munkások Rokkanti- és Nyugdíjgyűlése Csongrádi 358 számú fiókpénztára ma d. e. 10 órákor a Cs. Ip. K. E. helyiségében fogadja a tagok befizetéseit.

— **Katonai léghajók Csongrád fölött.** Folyó hó 8-án pont déli 12 órákor délkeleti irányban, háromnegyed egykor délután pedig ugyanazon irányban egy másik katonai léghajó, mintegy 2000 méter magasságban repült át a város fölött. Az első léghajó kosarát is meglehetően különböztetni látszik hogy három ember van a kosárban, az egyiket a katonai egyenruha, színházi látszón nézve teljesen felismerhető volt. A másik léghajó a horizont alján repülve, a benne lévő alakok nem voltak távcsővön sem láthatók. Kecs-kemét fölött délelőtt 11 órákor repültek el s e szerint átlag 60 kilométer sebességgel haladtak. A két katonai léghajó az ideai nagy hadgyakorlatok színtere fölött végzet terepszemlét.

— **Harapós cigány.** Folyó hó 8-án a Magyar Király szállodában mulatott Ruva Antal helybeli lókupec, de midőn fizetésre kérte a sor azt Ruva megtagadta Mészáros Imre főpincér a mulató cigányt emiat kiakarta dobni de az rugót harapot, mint egy szilajcsikó. A küzdelemben Ruva leharapta a főpincér orrát kit súlyos sebeivel lakására vitték s azonnal orvosi kezelés alá vették.

— **Testvéri szeretet.** Husvét másnapján Lévai Antal Fővénvi utcai cipésznek derült jókedvében eszébe jutott a locsolkodás s elment a sógoróját meglocsolni. Lévai azonban zárt ajtókra talált ami annyira felbosszantotta, hogy az utcai ablakokat beverte. Az othon levő testvér emiatt Lévaival alaposan elverte, s az utcán járók szabadították meg a további ütlegetéstől.

— **Villámcsapás.** Folyó hó 9-én d. u. városunk felet elvonuló nyári zivatar alkalmával a villám a bukros parton levő kápolnába becsapott s jelentékenyebb kár okozott.

— **Gyújtogatás.** Folyó hó 8-án reggel Gyánti Pál szőlőjében levő épület teljesen leégett. A tűz keletkezését tanuk igazolják, miszerint látták hogy Mucsi László akkor jött ki az épeletből amikor az égni kezdett. Ennek az alapján a csendőrség Mucsit elfogta aki tettét azonnal beismerte sőt meg is mutatta hogy mi módon gyújtotta fel az épületet. Miután Mucsi már több ízben volt gyújtogatásért letartoztatva a bíróság bekísérte a szegedi ügyvédségi fogházba. A kár 900 korona biztosítás révén azonban csak 200 korona térült meg.

Az én Öregem

is mindig azt mondta, hogy szeplők elűzésére, valamint finom, puha bőr és fehér telnt elérésére és megővésére nincs jobb szappan, mint a világhírű „Steckenpferd“ lilíomtej-szappan. Védjegye: „Steckenpferd“, készíti Bergmann et Co. cég Tetschen a.E. — Kapható minden gyógyszer- drogéria- illatszertár s minden e szakmába vágó üzletben. Darabja 80 fillér. — Hasonlóképpen csodálatosan bevallik a Bergmann léle „Man era“ lilíomtej-krem fehér és finom női kezek megővésére, ennek tubusa 70 f-ért mindenütt kapható.

SALVATOR

kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és légzési szervek hurutjainál kitűnő hatású. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható dsványvizhereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES AGOST Szinye-Lipóci. Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf rakpart 8.

— **Bicskázásért elítélve** Még a múlt év március 26-án Kokai József és Toth János Juhász L. bicskával súlyosan megsebesítették. Az elmúlt héten ítélezett a szegedi kir. törvényszék fölöttük és kóka-it 4 Tothot 2 hónapi fogházra felmerült bűnügyi költségre és 116 korona munkamulasztási költségben elmarasztalta.

— **Köhögés és nátha éghajlati viszonyainknál fogva,** sajnos, igen gyakori vendégeink, úgy hogy szinte már hozzájuk szoktunk és a könnyebb természetű katharrusnak fontosabb jelentőséget úgy szólván nem is tulajdonítunk. Pedig éppen ez a hiba! Mert az enyhéb köhögés súlyosabb tüdőbajja fajulhat. Hogy ezt elkerüljük, vásároljunk „Sirolin Roche“-t, mely bármely gyógyszertárban kapható; ez a szer, ha a köhögés kezdetleges szakában alkalmazzuk, a katharrust egy pár nap alatt megszünteti. A „Sirolin“ valóságos háziser, nagy áldás, mert a súlyosabb tüdőbajoknak élejét veszi. Fődolog az, hogy idejében alkalmazzuk: nem szabad halogatni vagy arra várni, hogy esetleg saját magától elmulik.

— **Csak Mauthner** magvakat vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csakis a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges

— **Triesti általános biztosító társulat** (Assicurazioni Generali) Budapest, V., Dorottya-utca 10. és 12. A „Közgazdaság“ rovatában közöljük a Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali), e legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk mérlegének főbb adatait. Teljes mérleggel a társulat mindenkinék, aki e célból hozzá fordul a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg-, és betörés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a Magyar jég- és viszontbiztosító r. t., baleset- és szavatossági biztosításokat az Első o. általános baleset elleni biztosító társaság valamint kezesség- és óvadékbiztosításokat, eltulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és versenylovak, teliverek és egyéb értékesebb tenyészállatok biztosítását a „Minerva“ általános biztosító részvénytársaság számára. A Csongrádi ügynökség. Rozenber Ede,

K Ö Z G A Z D A S A G.

A Triesti Általános Biztosító Társulat.

(Assicurazioni Generali) f. évi április hó 4-én tartott 80-ik közgyűlésén terjesztette be az 1911. évi mérlegét. Az előtűnk fekv. jelentésből látjuk hogy az 1911. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 1 189,790,207 korona és 74 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 51,905,357 korona és 81 fillérre rugtak. Az életbiztosítási társulat oszlatékalapja 6,987,470 korona 49 fillért tesz ki A tűzbiztosítási ágban, beleértve a tükörüvegbiztosítást a díjbevétel 18,155,625,823 korona biztosítási összeg után 31,117,251 korona 84 fillér volt, miből 10,777,655 korona 29 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy hogy a tiszta díjbevétel 20,339,596 kor. 55 fillérre rugott és ez összegből 14,714,913 korona 09 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díj-kötelezvények összege 148,108,144 korona 98 fillér. A betörésbiztosítási ágban a díjbevétel 1,494,546 korona 70 fillérre rugott, miből levonván a viszontbiztosítást, a tiszta díjbevétel 816,101 korona 49 fillért tett ki. A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevétel ki-tett 5,133,335 korona 29 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 2,339,844 korona 58 fillérre rugott. Károkért a társaság 1911-ben 45,723,647 kor. 90 fillért és alapítása óta 1,063,798,459 korona 33 fillért fizetett ki. E kártérítési összegből hazánkra 211,795,053 korona 79 fillér esik. A nyereség-tartalé-

kok közül, melyek összesen 23,957,883 korona 59 f. rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereségtartalék, mely 6,804,335 kor. 18 f. tesz ki, az értékpapírok árfolyamigadozására alakított tartalék, mely az idei átutalással együtt 14,962,260 kor. 76 fillérre rug, továbbá felomlított 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az idei átutalással 2,031,287 korona 65 fillért tesz ki. Részvényenként 700 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve az ide átutalások folytán 392,746,965 korona 47 fillérrel 416,840,622 korona 40 f.-re emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálogkövetelések 101,703,390 k. 60 f. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 36,489,996 k. 03 fillér. 3. Letéteményezett érékpapírokra adott kölcsönök 4,961,098 k. 36 f. 4. Értékpapírok 249,564,355 k. 85 f. 5. Követelések államoknál és tartományoknál 19,182,014 k. 70 f. 6. Tárcaváltók 634,457 k. 05 f. 7. Készpénz és az intézet követelése a hitelezők követeléseinek levonásával 4,305,309 korona 81 f. Összesen 416,840,622 k. 40 fill. Ezen értékek közül 82 millió korona magyar értékekre esik. Ez alkalommal arra utalunk, hogy az Assicurazioni Generali legújabb leányintézete, a „Minerva“ általános biztosító részvénytársaság Budapestben a kezességi és óvadék-, valamint az eltulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosítást, nemkülönb a versenylovak, teliverek és más értékesebb tenyészállatok biztosítását vezette be, mint új ágazatokat hazánkban.

Hirdetmény

A bukrosi birtokossági közgyűlés 10 912 szám alát hozott határozata alapján azon birtokosok, akiknek 5 házrésznel kevesebb bukrosi illetőségük van, illetőségeiket akár kaszálónak, akár legelőnek használhatják, míg az 5 házrészben felüliek 2/3 részben kaszálónak, 1/3 részben legelőnek használandók.

Ennélfogva felhivatnak az 5 házrésznel kisebb illetőséget bíró birtokosok, hogy a mikénti használat iránti bejelentéseket legkésőbb a t. évi ápril hó 18-ik napjáig - csütörtökig - a községi birtoknyilvántartónál annál inkább tegyék meg, mert az ezen határidő alát nem jelentkező birtokosok illetőségei kizárólag legelőnek lesznek kiosztva.

Ezzel egyidejűleg felhivatnak a birtokosok, hogy úgy a kaszáló mint legelő után esedékes adók és felosztási költségeket legkésőbb a f. évi ápril 20-ig annál inkább fizessék be, mert akik ezt elmulasztják, azok a sorszám húzásnál részt nem vehetnek s az illetőség, akár legelő, a f. évre leendő használatra nyilvános árverésen fog eladatni.

A kaszáló sorszám húzása a f. évi ápril hó 21-én hétfőn délelőtt 9 órákor a község háza tanácstermében lesz megtartva. Csongrádon 1912 évi ápril hó 12-én.

Sólya Gyula
főjegyző.

Hegyi Antal
bíró.

Allandó kiállítás

Világhírű lakkokban és az összes létező színes festékekben. Megtekinthető CSEH PAL vas fűszer és festék kereskedőnél. Festék őrleést díjtalanul eszközlők.

Birtok eladás.

Dr. Borsos Imrének a szántó dűlőben lévő körülbelül 50 hold földje jutányos áron akár egy tagban akár több részletben eladó. Értekezni Dr. Kalmár Zoltán ügyvédi irodájában lehet Szentesi körut 37.

Gyomorhajban szenvedőknek

Mindazoknak akik akár megfázás, gyomor elrontás, nehezen emészthető forró, hideg ételek, vagy rendetlen életmód által

Gyomorkatarst, gyomorgörcs vagy elnyálkálkodást

kaptak, ajánljuk a legjobb házi-szert, amelynek kitűnő hatása évek óta ki van próbálva. Es ez a

Hubert Ullrich-féle Növény bor

Ez a növénybor jeles gyogyerősnek talált növények és igen jó borból készült, erősíti, elteti az emésztési szerveket az emberben. A növénybor eltávolítja az emésztési zavarokat és sikeresen mozdítja elő az egészséges vér képződését.

Az idejében használt növénybor elhárítja már csirájában a gyomor rosszulétet, Ne késén tehát senki annak idejében való használatával. Előjelei főfájás, felbűfögés gyomorégés, felfuódás és hanyingeri ezek az előjelek régi gyomorhajnál erősebben lépnek fel azonban néhányszori használat után teljesen elmúlnak

Székrekedés és annak keletlen következményei u. m. szorulás, kólika szivdobogás álmatlanság és vércépződés a máj és lép körül a növénybor által gyorsan megszűnik, A növénybor megszünteti az étvágytalanságot és eltávolítja könnyű székelés által az emésztelen anyagot a gyomor és belekből.

Sóvány sápadt kinésés vérszegénység gyengülés, rendszeres következményei a rossz emésztésnek kóros vércépződés és beteg állapotnak májnak. Az **étvágytalanság** ideges állapot **kedélylehangoltság** ideges gyakori főfájás éjjeli nyugtalanság emésztí meg az embereket, a növénybor a gyenge életerősnek ad friss életerőt. A növénybor fokozza az étvágyat elősegíti az emésztést és gvarapodást szünteti a vércépződést csilapítja az idegeket és ételkedvet ad. Tömerdek köszönőtevéi igazolja azt. **Növénybor kapható 3-4 koronás üvegekben.** u. m. Csongrádon, Kiskörményházán, Alpáron, Csépa Kunszen tmárton Csaba Csüd. p. Bánfalva, Orosháza, Szentos ugvszintén minden nagyobb és kisebb gyógyszerárakban

Minden magyarországi gyogy szertárban, szétküldési eredeti árban bárhová.

Utánzásoktól ovakodjunk és kérjünk kizárolag

HUBERT ULLRICH-féle Növényhort.

Az én gyogyborom nem titkos szer, alkotrészei: Malagabor 450. borszesz 1000.0. Gillicerin 100.0. vörös bor 240.0, csetebogyó sav 150 cseresnyesav 320 Fenchianisz féle helénagvöke amerikai erőgyöke encion kalmusgvöke a 10.0. Ezeket az alkotrészeket kell összekeverni.

Schvarcz József és Társa

Budapest. Váci-körnt 53. — Alapítási év 1884.

ABADALMAZOTT

Ventzki gőztaarmány-Füllesztő

65, 100, 1600, 300 és 620 liter ürtartalom.

Fülleszt 40—60 perc alatt.

Hordozható Pálinkafőző Üstök

100, 400 liter ürtartalom.

Az új szeszadótörvény előírásai szerint.

Angol marha és lényiró gépek és ollók.

Ha azt akarja, hogy nagy gyümölcs termése legyen, úgy permetezzen **Liberan Ödön** féle fapermetezővel.

Kapható: Liberman Ödön
bádigos mesternél.

Hirdetések

jutányosan felvételnek lapunk kiadóhivatalában.

A legkiválóbb faju nemesített

gyümölcsfák

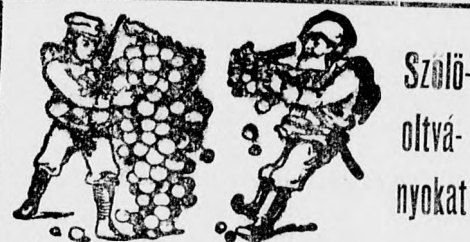
kaphatók:

Hoffman Ignác Szeged, ujszegedi faiskolájában.

Telefon szám 175.

Arjegyvek íngven és bérmentve.

Lapunk nyomdájában egy tanonc fizetéssel felvettik.

Szőlő-
oltvá-
nyokat

szállít amerka sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, **fajtisztaságért** jótállva legdusabb választékban a már évek óta előnek és legnegebizhatóbbnak ismert:

külföldenti első szőlőoltvány telep

Tulajdonos: **GASPARI FRIGYES.**

Medgyes 60 sz. (Nagyküküllő m.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett **elismerő levelek,** ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől ugy szó mint írásbelileg bizonyoságot szerezhet magának **feuti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.**

FÉLIX-GYÓGYFÜRDŐ.

Téli és nyári gyógyhely. **Nagyvárad** mellett.)

Egész éven át nyitva

Európa leggazdagabb kénes hév viz forrása, vízhőfoka 49 C. 17 millió liter napi mennyiség

Csúz, kőszöeny, ischiás, izadmányok és női betegségek ellen.

1909. évben 9200 beteg hagyta el gyógyultan és javultan a páratlanul hatásos **Félix fürdő** gyógyforrást, tükör kád, iszap, mór és szénzavas fürdők, 250 kényelmes lakószoba, társalgó, zongora és olvasó terem, kitűnő vendéglők, állandó elsőrendű **cigányzene,** vasárnaponként **katonazene,** tennis pálya, gondozott sétányok 400 holdas park és fenyveserdő, **16 személyvonat** közlekedik **május 1-től** a Félix-fürdő állomására naponta.

Posta, távirtda, interurbán telefon.

Prospektust küld az igazgatóság. **Curtaxe és zenedij nincs.**